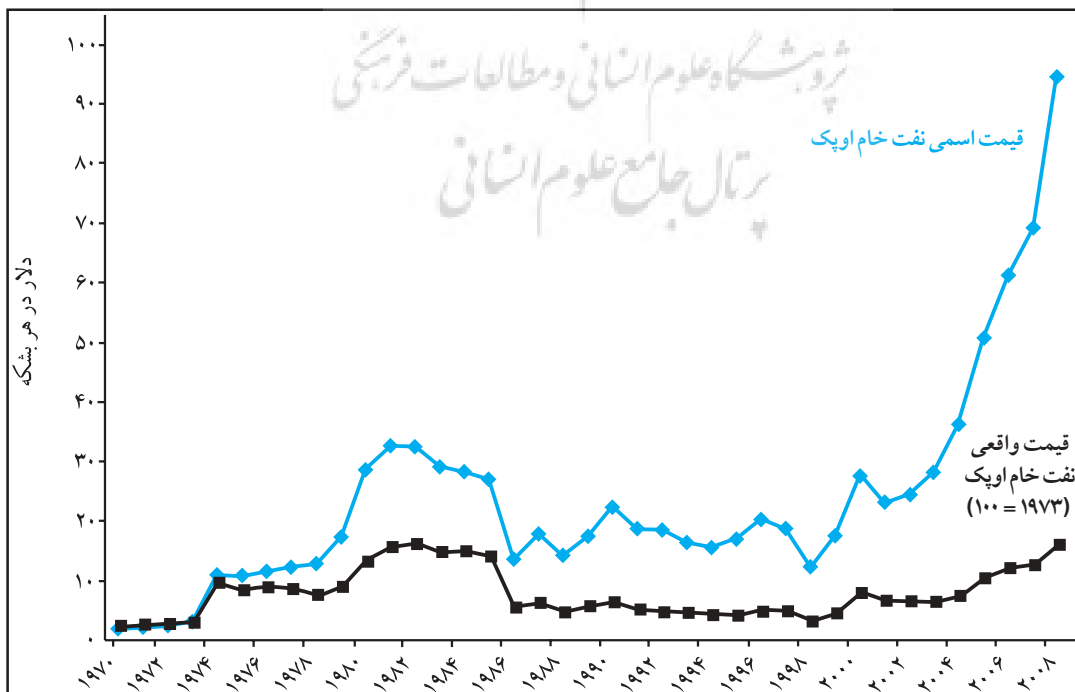

نفت خام؛ قیمت‌های اسمی و قیمت‌های واقعی

نفتی است. نمودار زیر بر اساس همین محاسبه ترسیم شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود در حالی که در سال ۲۰۰۸ میلادی متوسط قیمت اسمی هر بشکه نفت ۹۴/۴۵ دلار بوده است، قیمت واقعی آن بر پایه سال ۱۹۷۳ میلادی حدود ۱۶ دلار بوده است این به این معناست که در مقابل هر بشکه نفت نود و چند دلاری سال ۲۰۰۸ کالاها و خدماتی قابل خریداری بوده است که در سال ۱۹۷۰ همین کالاها و خدمات با ۱۶ دلار قابل خریداری بوده است. دقت در نمودار نشان می‌دهد که با این که قیمت اسمی سال ۲۰۰۸ رکورد تاریخ قیمت‌های نفت را شکسته است اما ارزش واقعی هر بشکه نفت در این سال هنوز به رکورد تاریخی خود در سال ۱۹۸۲ میلادی نرسیده است. آنچه در برنامه‌ریزی‌های ملی و نیز در بسیاری از تحلیل‌ها باید مورد توجه قرار گیرد قیمت‌های واقعی هستند. ■

می‌شود، ارزش هر بشکه نفت تحت تأثیر دو عامل تعیین کننده قرار دارد که عبارتند از: ۱- ارزش دلار در مقابل سایر ارزهای معتبر بین‌المللی و ۲- تورم جهانی. ضعیف شدن دلار که موجب بدست آمدن میزان کمتری از دیگر ارزها در موقع تبدیل آن به سایر ارزها شود، در واقع قدرت خرید درآمدهای اعضاء اوپک را در بلوک‌های غیر دلاری کاهش می‌دهد و البته تقویت دلار نیز عکس این تأثیر را دارد. تورم جهانی نیز از قدرت خرید درآمدهای ارزی می‌کاهد. سال‌نامه اوپک اثر این دو عامل را به طور جداگانه و نهایتاً بصورت تلفیق شده بر روی قیمت‌های اسمی نفت محاسبه می‌نماید و از این طریق قیمت‌های واقعی را محاسبه نموده و نشان می‌دهد. البته چنین محاسباتی همواره باید بر مبنای یک سال پایه انجام پذیرد که سال پایه محاسبات اوپک سال ۱۹۷۳ میلادی است که سال وقوع شوک اول

دبیرخانه سازمان اوپک همه ساله سال‌نامه آماری خود را منتشر می‌نماید. سال‌نامه آماری جدید این سازمان که شامل آمار و ارقام بازار جهانی نفت و نیز آمارهای کشورهای عضو سازمان اوپک تا پایان سال ۲۰۰۸ میلادی است، اخیراً منتشر گردیده است. یکی از اطلاعات مهمی که از سال‌های پیش در سال‌نامه آماری اوپک منعکس می‌شود، ارقام مربوط به قیمت‌های واقعی نفت خام (Term Real) در مقایسه با قیمت‌های جاری یا اسمی (nominal) است. قیمت‌های اسمی اغلب بسیار فریبنده هستند. اعداد ۸۰،۷۰ یا ۱۰۰ دلار در بشکه می‌تواند افراد یا کشورها را دچار توهم داشتن پول زیاد نمایند. در صورتی که آنچه مهم است در واقع قدرت خرید هر بشکه است که ارزش واقعی هر بشکه را مشخص می‌کند. با توجه به این که قیمت نفت در حال حاضر با دلار تعیین

پتروپارس عامل گسترش صنعت نفت ایران به آمریکا و آفریقا

۱۵۰ میلیون بشکه، به شرکت پتروپارس واگذار خواهد شد.

منوچهری سرمایه‌گذاری در این میدان را دروازه ورود ایران به صنعت نفت و نزوئلا دانست. میدان دوبکوبی روزانه ۱۲ هزار بشکه تولید دارد و پیش بینی می‌شود که ظرفیت تولید این میدان به روزانه ۲۵ تا ۳۰ هزار بشکه افزایش یابد. پتروپارس مذاکرات خود را برای توسعه بلوک ۷ میدان نفتی آیاکوچو نیز ادامه داده است و انتظار دارد تا با اضافه شدن یک بلوک دیگر به این طرح، عملیات توسعه این دو بلوک را با هم آغاز کند.

از دیگر محورهای در حال پیگیری پتروپارس مذاکره به منظور توسعه میدان یولانان ترکمنستان است که تاکنون چندین جلسه برای سرمایه‌گذاری در توسعه این میدان برگزار شده و طرف ترکمنی نیز علاقه مند به ادامه مذاکرات و رسیدن به تصمیم نهایی است.

پتروپارس همچنین بازارهایی را در قاره آفریقا و در کشورهای الجزایر، آنگولا، چاد، کنگو، غنا، سودان، تانزانیا، آفریقای جنوبی و نیجریه هدف گرفته است. با وجود آنکه بسیاری از میداین اصلی نفت و گاز جهان نیمه دوم عمر خود را سپری می‌کنند، میداین آفریقا در نیمه اول عمر خود قرار دارند و علاوه بر این پتانسیل اکتشافی عظیمی نیز در این قاره وجود دارد. در این راستا پتروپارس مذاکراتی را با شرکت نفت سوناتراک الجزایر انجام داده و امیدوار است تا در دور دوم این مذاکرات به نتایج مطلوبی دست یابد. یک تفاهم نامه همکاری نیز میان پتروپارس و وزارت نفت چاد به منظور اکتشاف و استخراج منابع هیدروکربنی این کشور منعقد شده است. از دیگر کشورهایی که از حضور مهندسان ایرانی استقبال کرده‌اند، کشورهای سودان و تانزانیا هستند که پتروپارس با این کشورها نیز تفاهم نامه امضاء کرده و کارشناسان این شرکت در حال مطالعه اطلاعات جمع‌آوری شده از میداین این کشورها هستند. ■

و ۱۵۰ میلیون دلار رانیز منعقد نموده که این میزان سرمایه می‌تواند بودجه مورد نیاز این پروژه را تا یک سال و نیم آینده تضمین کند.

عملیات اجرایی فاز ۱۲ خصوصاً در بخش لوله‌گذاری خشکی و دریائی و عملیات مهندسی تفصیلی این پروژه نیز با بیش از ۶۵ درصد پیشرفت توسط شرکت ورلی پارسونز ادامه دارد. هم‌اکنون بیش از ۸۵ درصد از مراحل خرید این پروژه نهایی شده و بیش از ۸۳ درصد از درخواست‌های خرید سفارش شده است.

منوچهری با بیان ارزش روزانه ۱۵ میلیارد تومانی محصولات این فاز گفت: "این پروژه از بزرگ‌ترین پروژه‌های کشور محسوب می‌شود. برای سرعت در روند کار جلسات فشرده‌ای با تیم اجرایی پروژه برگزار شده تا با همکاری و همدلی بیشتر در خدمت پیشرفت کار باشیم و تخصیص یک میلیارد و ۱۵۰ میلیون دلار نیز نشان‌دهنده اهمیت فوق‌العاده‌ای بود که دولت برای پروژه قائل بود. پتروپارس، قرارداد فازهای ۲۷ و ۲۸ این میدان رانیز با شرکت نفت و گاز پارس نهایی کرده که در آینده نزدیک منعقد می‌شود.

شرکت پتروپارس اکنون بیش از دو سال است که در فعالیت‌های برون مرزی نیز به عنوان نماینده صنعت نفت ایران فعالیت می‌کند و ورود صنعت نفت ایران به بازارهای جهانی در چنین سطحی اولین بار توسط این شرکت تحقق یافته است.

کشور و نزوئلا در آمریکای لاتین، یکی از مهم‌ترین کشورهای هدف پتروپارس است. تاکنون اقداماتی در زمینه توسعه میداین این کشور به اجرا گذاشته شده است. مطالعه امکان‌سنجی فنی و اقتصادی توسعه میدان نفتی دوبکوبی و نزوئلا تا پایان مهر ماه توسط پتروپارس به پایان خواهد رسید که براساس توافقات وزرای نفت دو کشور در صورت موفقیت آمیز بودن آن، ۲۰ درصد از سهم سرمایه‌گذاری اولیه و ۲۰ درصد از سرمایه‌گذاری توسعه مجدد و بهره‌برداری از میدان مذکور با ظرفیت قابل برداشت حدود ۳۸۰

شرکت پتروپارس اکنون در دهه دوم عمر خود به نامی تبدیل شده است که نه تنها در ایران و در قاره آسیا بلکه در قاره آمریکا و قاره کهن آفریقا شناخته شده است و به عنوان نماینده صنعت نفت ایران در فعالیت‌های برون مرزی فعالیت می‌کند. این شرکت در فعالیت‌های داخلی خود علاوه بر حضور در فازهای ۶، ۷، ۸ و ۱۲ پارس جنوبی، قراردادهای جدیدی را در این حوزه در حال امضاء دارد.

فازهای ۶، ۷ و ۸ پارس جنوبی با تولید روزانه ۷۵ میلیون مترمکعب گاز ترش با مدیریت شرکت پتروپارس در مراحل نهایی ساخت و پیش راه‌اندازی است. اجرای عملیات ساخت سکوها و پالایشگاه این فازها که با استانداردهای بالای جهانی انجام شده، در بین دیگر فازهایی نظیر است. سکوهای دریایی مجهز به سیستم کنترل از راه دور هستند و می‌توان بدون نیاز به حضور نیروی انسانی بر روی آن‌ها، عملیات تولید را کنترل نمود.

غلامرضا منوچهری مدیر عامل این شرکت می‌گوید: "پروژه فازهای ۶، ۷ و ۸ مدت زیادی است که به تولید رسیده‌اند و نزدیک به ۱۵ میلیون بشکه میعانات گازی به ارزش ۸۰۰ میلیون دلار تولید داشته‌اند و امیدواریم سکوی سوم - آخرین مرحله این فاز - تا آخر مهر ماه با ظرفیت کامل وارد مدار شود."

از دیگر پروژه‌های عظیمی که شرکت پتروپارس پیمانکاری بخش‌های خشکی و دریایی آن را به عهده دارد، فاز ۱۲ پارس جنوبی است که با رسیدن به مرحله تولید، معادل ۳ فاز از فازهای قبلی پارس جنوبی تولید خواهد داشت. میزان سرمایه‌گذاری لازم برای اجرای آن رقم ۵/۷ میلیارد دلار پیش‌بینی شده که شرکت نیکو ۶۰ درصد و شرکت دولتی نفت و نزوئلا (PDVSA) و یک شرکت آفریقایی هر کدام ۲۰ درصد از سرمایه‌گذاری پروژه را تأمین مالی خواهند کرد. شرکت نیکو تاکنون ۸۰۰ میلیون دلار از سهم خود را پرداخت کرده و قرارداد تأمین مالی یک میلیارد